

Promoció de sistemes micro-eòlics i solars per l'electrificació de comunitats de forma autònoma: anàlisis i desenvolupament d'eines de disseny i planificació per a diferents contextos i països

Perú, Bolívia i Nepal

**Laia Ferrer Martí, Bruno Domènech,
Alberto Garcia Villoria, Anna Guilera, Rafael Pastor**

laia.ferrer@upc.edu, bruno.domenech@estudiant.upc.edu

Grup de Recerca en Enginyeria en Organització i Logística Industrial (EOLI)

Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà (GRECDH)

29 de Març de 2011

Amb el suport de:

Centre de Cooperació per
al Desenvolupament. CCD

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Ministerio de Ciencia e Innovación
de España (en el proyecto
ENE2010-15509) y FEDER

Índex

1. Introducció
2. Objectius
3. Model d'optimització
4. Anàlisis multicriteri
5. Experiències
  1. Perú
  2. Bolívia
  3. Nepal
6. Conclusions

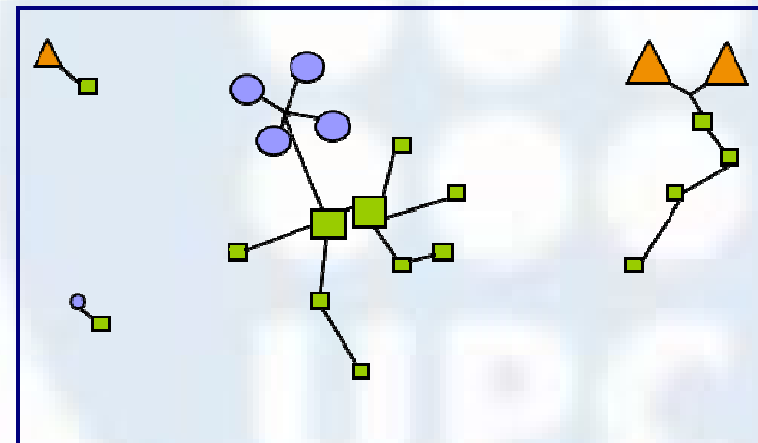
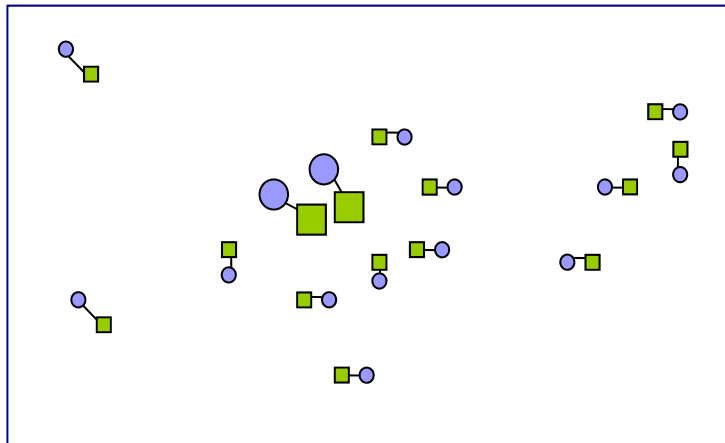
Introducció

- Actualment, 1600 milions de persones no tenen accés a l'electricitat
  - Especialment en àrees rural
  - en països en desenvolupament
- Els sistemes d'electrificació amb energies renovables son una solució adequada per proveir d'electricitat a comunitats de forma autònoma.
  - Utilitzen recursos locals
  - Cost menor que estendre la xarxa principal del país
- Els sistemes híbrids (micro-eòlics i solars) son una de les opcions tècniques possibles

Introducció

- Degut a la dispersió entre vivendes, la tendència és electrificar mitjançant sistemes individuals
- Com alternativa, es proposa combinar la utilització de microxarxes i sistemes individuals
  - No condiciona el consum d'un punt al recurs disponible
  - Pot estalviar costos per economies d'escala
  - Pot adaptar-se millor a increments de consum
  - Pot facilitar la seguretat / continuïtat de subministrament

Objetius

- Desenvolupar un model d'optimització per dissenyar projectes d'electrificació rural amb energia eòlica i solar, que:
  - Decideixi a on i quins generadors (eòlics i solars) instal·lar i quin sistema de distribució utilitzar (individual o microxarxa)
  - Consideri la ubicació i demanda de cada punt de consum i el mapa de recursos energètics
  - Incorpori restriccions tècniques i de caràcter social:
    - Facilitar gestió dels sistemes
    - Millorar la seguretat/ continuïtat del subministrament energètic
- Desenvolupar eines multicriteri per a seleccionar la solució d'electrificació més adequada
  - Tenir en compte criteris econòmics, tècnics, socials i ambientals
- Adaptar les eines desenvolupades a diferents contextos i països

Model d'optimització

Entrades

Punts de consum
localització, demanda i
distància

**Components de la
instal·lació**
cost i característiques
tècniques de generadors,
bateries, inversors,
reguladors i medidors

Distribució elèctrica
cost i característiques
tècniques dels conductors

Model PLEM (Programació Lineal Entera i Mixta)

Funció objectiu
minimitzar costos

Restriccions tècniques
balanç d'energia i potència
autonomia de les bateries
caiguda de tensió
relació de potència en els
reguladors i inversors
medidors

Restriccions socials
compliment de les
especificacions socials

Sortides

Resultat
cost minimitzat

Valor de variables
nº, tipus i localització de
generadors, bateries,
inversors, medidors,
reguladors i conductors

Anàlisi multicriteri

- Per assegurar una solució més adequada per a la realitat de cada comunitat, es proposa estudiar variacions de:
  - Demanda (energia/potència/autonomia)
  - Restriccions per facilitar la gestió dels sistemes
    - Configuració i nombre de microxarxes
  - Restriccions per millorar la qualitat/continuïtat del subministrament
    - Tipus i nombre d'equips de generació
- **Decisió multicriteri:**
  - Definició de criteris
  - Assignació de pesos
  - Valoració de cada alternativa
  - Pre-selecció d'alternatives
- **Selecció de la millor alternativa**

Criteris socials	Criteris tècnics
Facilitat de gestió	Econòmic
Equitat	Quantitat subministrada
Econòmic	Continuïtat del recurs
Beneficis domiciliaris	Flexibilitat
Serveis comunitaris	Recanvis locals
Usos productius	Fabricació local
Impactes sobre els recursos locals	Seguretat

Experiència a Perú (2007-2011)

■ Contraparts:

Ingeniería
Sense Fronteras

Green
Empowerment

1.- El Alumbre (2007)

- Eòlic Individual
- Desigualtats en la generació i consum

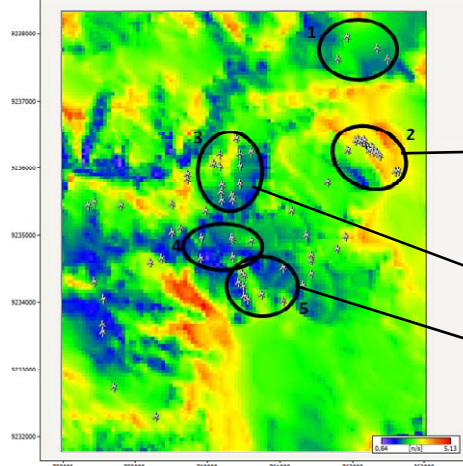
2.- Campo Alegre (2008)

- Híbrid Individual
- Sistemes sobredimensionats

Desenvolupament d'eines de millora del disseny:

- Avaluació del recurs eòlic
- Optimització del disseny considerant microxarxes
- Variacions socials
  - facilitar la gestió
  - millorar la seguretat
- Seleccions multicriteri

3.- Alto Perú (2009-2010)

Mapa de vent de Alto Perú

Part Carretera (2009)

- Microxarxes eòliques
- Molt bon potencial
- Proximitat entre cases

Zona Norte/ Sur (2010)

- Solar individual
- Conflictes entre veïns
- Baix recurs eòlic

Experiència a Bolívia (2010-2011)

■ Contraparts

■ Turco i Challapata (2009)

- Eòlic/solar individual

■ Per futurs projectes, l'ús de microxarxes permetria:

- Millorar la seguretat en front avaries sense incrementar el cost
- Evitar desigualtats socials sense riscos de robatoris i falta de manteniment

	Individual (actual)	Microxarxa (1 tipus d'aerog)		Microxarxa (4 tipus d'aerog)	
		Cost (\$)	Diferència	Cost (\$)	Diferència
Turco	19423	17862	-8,0%	16862	-13,2%
Challapata	14447	13886	-3,9%	13886	-3,9%

Experiència a Nepal (2010-2011)

■ Contraparts

- Dhauwadi (en projecte):
  - 48 vivendes, 1 microxarxa

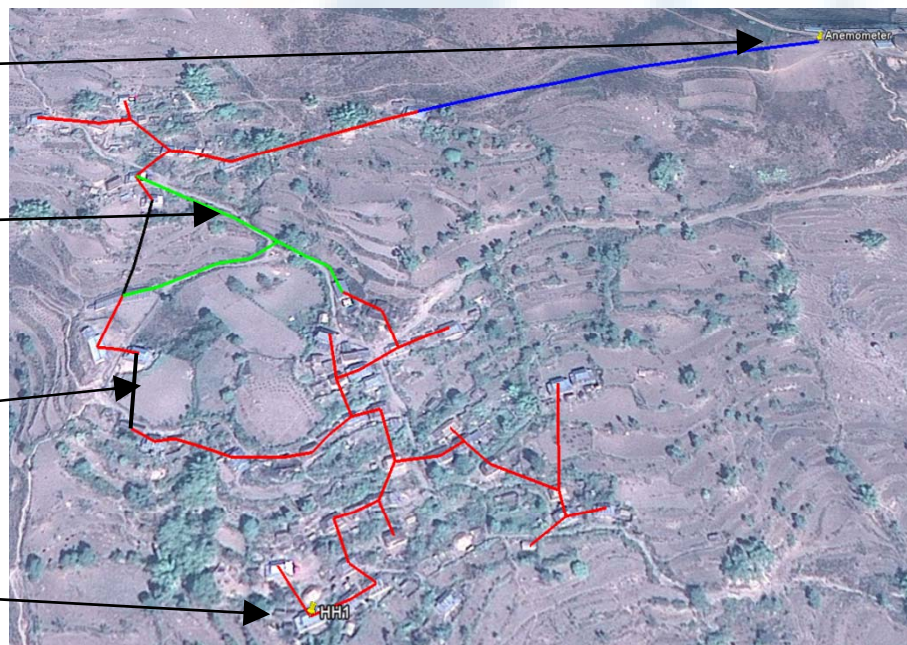

microxarxa
eòlica

microxarxa
més fàcil
construcció

microxarxa
minima
longitud

microxarxa
solar

Conclusions

- S'ha avançat en el desenvolupament d'eines de disseny i presa de decisions multicriteri aplicables a projectes d'electrificació rural en països en desenvolupament, adaptades a diferents contextos i països.
- S'ha fet difusió d'aquests avenços i resultats per contribuir a la superació de barreres que frenen el desenvolupament energètic rural en països en desenvolupament
  - Revistes científiques: JCR i altres revistes especialitzades
  - Congressos nacionals, internacionals, en els països de les contraparts
  - Manuals i contribucions a llibres
- En el 2011 i en els pròxims anys es preveu consolidar el desenvolupament i aplicació de les eines amb les contraparts i els països on ja s'està treballant (Perú, Bolívia, Nepal) al mateix temps que s'identifiquen noves zones de treball i noves contraparts.

Moltes gràcies per la seva atenció

Promoció de sistemes micro-eòlics i solars per l'electrificació de comunitats de forma autònoma: anàlisis i desenvolupament d'eines de disseny i planificació per a diferents contextos i països

**Laia Ferrer Martí, Bruno Domènech,
Alberto Garcia Villoria, Anna Guilera, Rafael Pastor**

laia.ferrer@upc.edu, bruno.domenech@estudiant.upc.edu

Grup de Recerca en Enginyeria en Organització i Logística Industrial (EOLI)

Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà (GRECDH)

29 de Març de 2011

Amb el suport de:

Centre de Cooperació per
al Desenvolupament. CCD

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Ministerio de Ciencia e Innovación
de España (en el proyecto
ENE2010-15509) i FEDER

Energy Access for the Poor in sub-Saharan Africa to meet the Millennium Development Goals ENERGY FOR ALL 2030

Per a més informació, sisplau visiteu:
<http://grecdh.upc.edu/projectes/altres/e4a-2030>

Finançat per:

Centre de Cooperació per
al Desenvolupament. CCD

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

**Centre de Cooperació per al
Desenvolupament – UPC. Projecte S-001/10**

External Actions of the European
Community – Contract: DCI-
NSAD/2009/201-885

Amb el suport de:

Institut Universitari de Recerca en Ciència i
Tecnologies de la Sostenibilitat - IS.UPC